

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 401/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť B. B., V., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby N., zastúpeného advokátom JUDr. P. G., Advokátska kancelária, N., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 Tos 34/2010 z 18. augusta 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. októbra 2010 doručená sťažnosť B. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

ústavy, základného práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos 34/2010 z 18. augusta 2010.

Svoju sťažnosť sťažovateľ doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 22. decembra 2010.

Uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Tp/75/2009 z 11. apríla 2009 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok (ďalej len „Trestný poriadok“). Väzba sťažovateľa začala plynúť 8. apríla 2009. Proti sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite ČVS: PPZ-9/BOK-Z-2009 z 20. marca 2009 vznesené obvinenie pre zločin hrubého nátlaku spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 190 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“).

Krajskou prokuratúrou v Nitre bola 2. augusta 2010 na sťažovateľa a ďalších spolupáchateľov podaná na okresnom súde obžaloba. Uznesením sp. zn. 6 T 124/2010 z 12. augusta 2010 okresný súd rozhodol podľa § 238 ods. 3 Trestného poriadku o ponechaní sťažovateľa vo väzbe s poukazom na to, že u neho naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zároveň okresný súd rozhodol o nenahradení väzby sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením č. k. 2 Tos/34/2010-2238 z 18. augusta 2010 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uviedol, že krajský súd sa pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o ponechaní vo väzbe *„vôbec nevysporiadal s dôvodmi v nej uvedenými“*.

Krajský súd *„neprihliadal a neposudzoval účel samotnej väzby ako výnimočného a krajného opatrenia, ktorým sa tým najzávažnejším spôsobom zasahuje odo osobnej slobody ešte nevinného (právoplatne neodsúdeného) človeka“*.

Sťažovateľ v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že jeho trestné stíhanie je aj vo vzťahu k trvaniu väzby *„determinované tým, že ostatní obvinení sú trestne stíhaní z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona, pričom práve skutky napĺňajúce tento obzvlášť závažný zločin boli dôvodom zdĺhavého a na dokazovanie náročného prípravného konania, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby“*.

Sťažovateľ teda vidí dôvod zdĺhavosti trestného stíhania v spojení jeho trestnej veci s trestnou vecou spolupáchateľov stíhaných pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona, v rámci ktorej sú trestne stíhaní ostatní spoluobvinení.

K doterajšiemu priebehu trestného stíhania sťažovateľ uviedol:

„Od začiatku spojenia týchto trestných vecí, je táto skutočnosť jednoznačne mne na ujmu, nakoľko v mojej trestnej veci sa nerobilo žiadne dokazovanie od mesiaca jún 2009 až do konca roka 2009. pričom v priebehu roka 2010 tvrdím, že v prípade skutkov hrubého nátlaku a vydierania, z ktorých som obvinený, nebolo vykonané taktiež žiadne dokazovanie, a ja napriek tomu mám obmedzenú osobnú slobodu v podobe väzobného stíhania, reálne úplne zbytočne, keďže v priebehu roka 2010 sa v rámci vyšetrovania objasňovala jedine trestná činnosť vydieračských únosov, kde opätovne zdôrazňujem ja nevystupujem dokonca ani v pozícii svedka.“

Povinnosťou krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe bolo podľa sťažovateľa *„primárne sa zaoberať naplnením základného princípu trvania väzby formulovaného v § 76 ods. 1 TP, teda skúmať naplnenie požiadavky, aby väzba trvala len nevyhnutne dlhý čas. Mám za to, že v mojom prípade s poukazom na vyššie uvedené okolnosti, za ktorých sa viedlo prípravné konanie, resp. vyšetrovanie, nie je už v súčasnosti splnená požiadavka, aby väzba ako výnimočné a krajné opatrenie vo vzťahu k obmedzeniu osobnej slobody obvineného, trvala skutočne len nevyhnutnú dobu, a nie ako tomu bolo a aj je v mojom prípade, keď som zbytočne vo väzbe len kvôli vykonávaniu obsiahleho dokazovania v trestnej veci, v ktorej ja nijako*

nevystupujem. Mám za to, že týmto sa stráca nevyhnutnosť trvania väzby v prípade mojej osoby a teda väzba ako taká nie je v súlade so zákonom (§ 76 ods. 1 TP).“.

Krajský súd sa s uvedenými námietkami sťažovateľa vo svojom uznesení „nevysporiadal a nesnažil sa ich nejakým spôsobom vyvrátiť“.

Poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažovateľ uviedol, že väzba v jeho prípade nie je dôvodná a nebola dôvodná ani v čase rozhodovania krajského súdu, keďže v danom prípade boli v prípravnom konaní dlhodobo vyšetrované skutky, ktoré sa sťažovateľa „nijako netýkali“.

Krajský súd sa tiež podľa názoru sťažovateľa nevysporiadal s jeho námietkou, že okresný súd vo svojom uznesení porušil zásadu prezumpcie neviny, keď v jeho odôvodnení vo vzťahu k sťažovateľovi uviedol, že „bol v minulosti dvakrát trestne stíhaný za majetkovú a násilnú trestnú činnosť, takže ide o trestaného recidivistu, ktorý oba tresty vykonal a napriek tomu nevedli k náprave, ba naopak v trestnej činnosti pokračoval“.

Takéto tvrdenie okresného súdu podľa názoru sťažovateľa svedčí o zaujatosti senátu rozhodujúceho v jeho veci, keďže tento „má už dopredu vytvorený názor na otázku mojej viny zo skutkov, pre ktoré bola voči mne podaná obžaloba, čo následne v celom konaní znemožňuje jeho nezaujaté rozhodovanie vo vzťahu k mojej osobe. Práve v súvislosti s vyššie citovaným odôvodnením súdu tvrdím, že súd predsa pri zachovaní zásady prezumpcie neviny nemôže vysloviť v rozhodnutí o väzbe, ktoré vydal dokonca ešte pred predbežným prejednaním obžaloby, že ja som pokračoval v páchaní trestnej činnosti, bez toho, aby to vzbudzovalo pochybnosti o nezaujatosti súdu k meritu veci, teda k otázke mojej viny a v podstate tým aj k otázke viny ostatných spoluobvinených.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„Krajský súd v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos/34/2010, Uznesením zo dňa 18.08.2010 porušil právo B. B. na ochranu osobnej slobody zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a rovnako aj právo na nestranný súdny proces

zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na prezumpciu nevinu zaručené v čl. 50 ods. 2 ústavy SR.

Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Nitre vydané dňa 18.08.2010, sp.zn.: 2 Tos/34/2010 a vec sa Krajskému súdu v Nitre vracia na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne

medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotnými rozhodnutiami došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu v prvom rade namieta nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu. Krajský súd sa pri rozhodovaní o jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ ponechaný vo väzbe, nevysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľa. Sťažovateľ namietal najmä:

- a) neprimeranú dĺžku trvania jeho väzby,
- b) porušenie zásady prezumpcie neviny,
- c) rozhodnutie o väzbe vylúčeným senátom okresného súdu.

Krajský súd nereflektovaním uvedených námietok, ako aj nedostatočnou argumentáciou svojho rozhodnutia zasiahol, podľa názoru sťažovateľa, do jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prezumpciu neviny podľa čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj do práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému zásahu do jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ústavný súd konštatuje, že pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy upravujúceho základné právo na súdnu ochranu a ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúceho sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd už vo svojej judikatúre konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy o základnom práve na súdnu ochranu (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 277/07).

K časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Tos 34/2010 z 18. augusta 2010, pretože toto uznesenie považoval za nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k ním vzneseným námietkam, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri rozhodovaní o zákonnosti väzby sa na dodržanie procesných záruk kladie mimoriadny dôraz. Medzi tieto záruky nepochybne patrí právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe (napr. III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06), ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom,

jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (obdobne napr. III. ÚS 374/09).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 6 T 124/2010 z 12. augusta 2010 bolo rozhodnuté o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a o nenahradení jeho väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že okresnému súdu bola 2. augusta 2010 podaná obžaloba na sťažovateľa (a ďalších spoluobvinených) pre zločin vydierania formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 189 ods. 1 Trestného zákona.

K dôvodom väzby sťažovateľa okresný súd uviedol:

„Po oboznámení sa s obžalobou Krajského prokurátora v Nitre a s priloženým spisovým materiálom apo vypočutí obvinených, dospel súd k záveru, že zadokumentované listinné dôkazy, znalecké posudky ako i svedecké výpovede nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bola podaná obžaloba, boli spáchané, majú znaky trestného činu a zistene skutočnosti nasvedčujú dôvodnosti podozrenia, že sa ich mohli dopustiť obvinení. Ďalej súd u všetkých obvinených vzhliadol i dôvody väzby podľa § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, lebo podľa vzneseného obvinenia páchali obvinení trestnú činnosť po dlhšiu dobu a pre zárobok, resp. zisťných dôvodov, dopustili sa niekoľkých skutkov a jedná sa o závažnú trestnú činnosť. Ani jeden z obvinených nemal pred zadržaním stály zdroj obživy, boli bez pracovného pomeru - bez riadnych príjmov. Z tohto potom vyplýva skutočnosť, že v prípade ich prepustenia na slobodu, by v obdobnej trestnej činnosti pokračovali. ...Na všetky tieto odsúdenia a potrestania vyššie uvedených obvinených treba prihliadať pri rozhodovaní o väzbe a pri posudzovaní konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu z pokračovania trestnej činnosti. “

K osobe sťažovateľa okresný súd osobitne uviedol:

„Taktiež obvinený B. B. bol v minulosti dvakrát trestne stíhaný za majetkovú a násilnú trestnú činnosť, takže ide o trestaného recidivistu, ktorý oba tresty vykonal a napriek tomu nevedli k náprave, ba naopak v trestnej činnosti pokračoval.“

K námietkam obvinených k doterajšiemu priebehu prípravného konania okresný súd zvlášť uviedol:

„Súd tiež dáva do pozornosti, že nezistil žiadne také procesné pochybenie orgánov činných v trestnom konaní, pre ktoré by mala byť väzba obvinených nezákonná. ... Taktiež súd nezistil žiadne porušenie zákona týkajúce sa zásady proporcionality a primeranosti väzby. Vzhľadom k všetkým uvedeným dôvodom a skutočnosti, že súd vzhliadol, že dôvody väzby trvajú, je väzba všetkých obvinených zákonná.“

Na základe sťažnosti sťažovateľa preskúmal uznesenie okresného súdu krajský súd a uznesením sp. zn. 2 Tos 34/2010 z 18. augusta 2010 sťažnosť zamietol.

V odôvodnení svojho uznesenia, ktorého nedostatočnosť sťažovateľ namieta, krajský súd vo vzťahu k sťažovateľovi okrem iného uviedol:

„Pokiaľ ide o námietky všetkých šiestich obvinených, že u nich nie sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. krajský súd poukazuje na dôvody uvedené v napadnutom uznesení súdu I. stupňa, z ktorých je zrejmé, že aj v súčasnom štádiu trestného konania t.j. po podaní obžaloby, tieto dôvody väzby u obvinených sú aj naďalej dané. ... Pokiaľ ide o obvineného B. B., obhajca obvineného namietol porušenie prezumpcie nevinoty, keď podľa jeho názoru mal súd uviesť v uznesení, že ani doposiaľ uložené tresty nevedli k jeho náprave, ale naopak v trestnej činnosti pokračoval.“

Je nepochybné, vyplýva to aj zo spisu, že obvinený bol v minulosti 4-krát súdne trestaný. Z toho v dvoch prípadoch sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Naposledy sa z výkonu trestu vrátil 2.8.2006. Tento obvinený je stíhaný pre zločin vydierania a hrubého nátlaku. Konania podľa obžaloby sa mal dopustiť v rokoch 2007 a 2008. Pred vzatím do väzby, keď do väzby bol vzatý 8.4.2009, bol bez zamestnania. Z uvedených dôvodov preto správne súd I. stupňa konštatoval že aj u tohto obvineného naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., pretože je tu dôvodná obava, že v prípade

prepustenia z väzby by mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti a touto si zadovážovať zdroj príjmov.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti ako aj na tie, na ktoré poukázal súd I. stupňa, nadriadený súd je toho názoru, že u všetkých obvinených je i naďalej dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a preto bolo v súčasnom štádiu trestného konania správne rozhodnutie o ich ponechaní vo väzbe.“

K námietke primeranosti dĺžky trvania väzby sťažovateľa ústavný súd pripomína, že vo väzobných veciach skúmanie primeranosti určenej lehoty väzby prináleží predovšetkým všeobecným súdom. Na tento účel im patrí skúmať všetky okolnosti spôsobilé potvrdiť alebo vyvrátiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe. Predovšetkým na základe dôvodov uvedených v týchto rozhodnutiach (prípadne aj na základe nesporných skutočností uvedených obvineným v jeho žiadostiach) ústavný súd zisťuje, či boli, alebo neboli porušené označené články ústavy a dohovoru (mutatis mutandis Toth c. Rakúsko z 12. decembra 1991). Uznesenie okresného súdu a krajského súdu pritom tvoria z obsahového hľadiska jeden celok. Pokiaľ sa teda okresný súd pri rozhodovaní o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa zaoberal aj otázkou splnenia podmienky osobitnej starostlivosti orgánov činných v trestnom konaní v doterajšom konaní, a teda aj otázkami zachovania zásady proporcionality a primeranosti väzby (ako to vyplýva z citovanej časti odôvodnenia uznesenia okresného súdu), a konštatoval, že porušenie zákona v tomto smere nezistil, ústavný súd nemá dôvod jeho záver spochybniť. To platí rovnako aj pre záver krajského súdu, ktorý v tomto smere žiadne výhrady voči rozhodnutiu okresného súdu neuplatnil, naopak, so závermi okresného súdu sa v podstate stotožnil a na tieto v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal. Takéto odôvodnenie rozhodnutia o väzbe ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre akceptuje ako prípustnú formu odôvodnenia rozhodnutia (napr. IV. ÚS 41/08, IV. ÚS 149/08).

Pokiaľ ide o sťažovateľom namietaný zásah do práva na prezumpciu nevinu podľa čl. 50 ods. 2 ústavy zo strany okresného súdu, túto skutočnosť sťažovateľ namietal už vo svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Krajský súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú a vysporiadal sa s ňou poukázaním na viacero právoplatných odsúdení

sťažovateľa v minulosti, z existencie ktorých okresný súd vychádzal, keď konštatoval, že sťažovateľ napriek právoplatným odsúdeniam pokračoval v trestnej činnosti.

Ústavný súd z obsahu namietaného rozhodnutia ani z obsahu uznesenia okresného súdu nezistil, aby konajúce všeobecné súdy v okolnostiach daného prípadu prejedikovali rozhodnutie vo veci samej, a tak prelomili zásadu prezumpcie neviny sťažovateľa, podľa ktorej každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (obdobne III. ÚS 1/2011).

Aj vo vzťahu k tejto námietke teda možno konštatovať, že krajský súd sa touto zaoberal v rozsahu potrebnom pre zdôvodnenie rozhodnutia o väzbe, pričom samotnú skutočnosť, že sa nestotožnil s názorom sťažovateľa, nemožno vnímať zo strany krajského súdu ako prejav svojvôle či arbitrárnosti v jeho rozhodnutí (napr. IV. ÚS 385/08, II. ÚS 190/08).

Sťažovateľ napokon namieta, že krajský súd nezohľadnil skutočnosť, že o jeho ponechaní vo väzbe mal rozhodovať vylúčený senát okresného súdu. Dôvodom vylúčenia má byť zaujatosť členov senátu okresného súdu, ktorá je podľa názoru sťažovateľa založená presvedčením členov senátu o jeho vine. Toto presvedčenie má vyplývať z už analyzovanej časti odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ktorou malo dôjsť k zásahu do práva sťažovateľa na prezumpciu neviny.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na tú časť odôvodnenia svojho uznesenia, v ktorej zaujal stanovisko k námietke zásahu do práva sťažovateľa na prezumpciu neviny. Pokiaľ sa krajský súd nestotožnil s námietkou sťažovateľa o zásahu do jeho práva na prezumpciu neviny zo strany okresného súdu, nemohol ani vysloviť záver o tom, že na prvom stupni rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe vylúčený senát okresného súdu, keďže okolnosti vylúčenia senátu okresného súdu viazal sám sťažovateľ výlučne na konštatovanie porušenia zásady prezumpcie neviny. Navyše, sťažovateľ uplatnil v zmysle § 31 ods. 4 Trestného poriadku námietku zaujatosti celého senátu okresného súdu, o ktorej však, podľa tvrdenia sťažovateľa, nebolo právoplatne rozhodnuté ani v čase podania sťažnosti ústavnému súdu, a teda ani v čase rozhodovania krajského súdu o

sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Postup pri rozhodovaní o námietke zaujatosti členov senátu upravuje § 32 Trestného poriadku, pričom v danom prípade bol podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku na základe vznesenej námietky zaujatosti príslušným na rozhodnutie o vylúčení samotný dotknutý senát okresného súdu, a nie krajský súd v rámci rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o ponechaní vo väzbe.

Pokiaľ teda krajský súd k otázke vylúčenia senátu okresného súdu v rámci rozhodovania o väzbe sťažovateľa nezaujal v odôvodnení svojho rozhodnutia osobitné stanovisko, nemožno takýto postup vnímať ako nezákonný či porušujúci základné práva sťažovateľa. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že povinnosťou súdu pri odôvodnení jeho rozhodnutia nie je dať odpoveď na každú námietku procesnej strany, iba na námietky právne významné a relevantné (napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovateľ uviedol v predmetnej sťažnosti, sa ústavný súd nedomnieva, že by z tohto rozhodnutia vyplývala jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy.

Ústavný súd je preto toho názoru, že namietaným rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 2 Tos 34/2010 z 18. augusta 2010 spočívajúcim v rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o ponechaní sťažovateľa vo väzbe nedošlo k takému porušeniu sťažovateľovho základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 50 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 5 ods. 3 dohovoru, ktoré by znamenalo ipso facto porušenie práva na osobnú slobodu alebo základného práva na prezumpciu neviny.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o krajský súd rozhodujúci o predĺžení lehoty trvania väzby) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď

pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd sa prikláňa k názoru, že krajský súd pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia neopomenul tvrdenia sťažovateľa proti jeho ponechaniu vo väzbe, pričom, hoci nedal sťažovateľovi vyčerpávajúcu odpoveď ku všetkým nastoleným problémom, je s prihliadnutím na dosiaľ uvedené potrebné rozhodnutie krajského súdu spolu s rozhodnutím okresného súdu, na ktoré odkazuje, považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné.

S ohľadom na uvedené skutočnosti bolo o sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2011